

ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОДЕЛІ ТВОРЕННЯ ДЕМІНУТИВІВ У АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Пристай Г.В., Пристай Б.Р.

Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка

У статті розглянуто творення зменшено-емоційних лексем в англійській та українській мовах. Проведено системний аналіз будови виразників цієї категорії, з'ясовано їхні функціональні диференційні ознаки. Визначено площини спільного та відмінного у структуротвірному вимірі. Виділено й описано функціональні моделі та морфонологічні перетворення, які супроводжують процес виникнення демінутивів в обох мовах.
Ключові слова: демінутив, оцінні афікси, функціональна модель, морфонологічні зміни.

Постановка проблеми. Семантична категорія демінутивності – важлива складова мовної та концептуальної картин світу. Термін ‘демінутивність’ інтегрує одночасно значення розмірної ознаки об’єктивно існуючих предметів та емоційно-оцінного відношення (позитивного/негативного) мовця до них. Демінутивність належить до універсально-типологічних явищ, оскільки людині притаманно диференціювати ставлення до певної особи, предмета чи явища й висловлювати власну емоційно-експресивну оцінку. Категорія демінутивності існує в мовах різних структурних типів і має різні засоби вираження. Водночас, це «системно-мовне явище, оскільки на окремих мовних ярусах (синтаксичному, лексичному, словотвірному) уже закріпилися певні засоби для її регулярної реалізації» [1, с. 167].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Категорію демінутивності вивчали Є. Ботнічук, І. Василенко, Л. Булаховський, Л. Верба, В. Виноградов, І. Вихованець, К. Городенська, О. Єсперсен, М. Жовтобрюх, П. Каращук, М. Кравченко, О. Кубрякова, О. Мешков, М. Мостовий, В. Олексенко, М. Пігур, С. Плямовата, О. Протасова, І. Туранський, А. Уфимцева, О. Шахматов, Л. Щерба та ін. В їхніх працях розкрито певні аспекти творення та встановлено семантичні особливості функціонування демінутивів; доведено, що зменшувальні форми містять інформацію насамперед про емоції мовців, яка підтверджується численними граматичними формами слів. Проте сфера цих досліджень обмежувалася, як правило, морфологією однієї (англійської, української або російської) мови. Сучасні теоретичні праці, які безпосередньо стосуються демінутивного словотворення (В. Аракін, Л. Корунець, Т. Космеда, О. Сальникова, О. Ситенко, В. Ткачук, О. Федоренко та ін.), обґрунтовують думку, що демінутивна лексика не тільки віддзеркалює певний погляд на денотат, а й формує систему знань, яка відображає мовну картину світу; висвітлює взаємозв'язок мови, культури та мислення. Лінгвістичний аналіз у роботах зарубіжних мовознавців (Albair Joshua, W. Dressler, A. Gooch, J. H. Greenberg, M. R. Haas, D. Jurafsky, P. Munro, K. Jr. Shields, K. Schneider) значно ширший.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Порівняльне дослідження засобів та способів творення демінутивів англійської та української мов – із спільним індо-

європейським корінням, проте різних структурних типів – передбачає опис їхніх ізоморфних та аломорфних рис. Актуальність цієї розвідки полягає в потребі здійснити комплексний аналіз структури виразників демінутивності та їхніх функціональних диференційних ознак в англійській та українській мовах.

Мета статті – порівняльний аналіз творення демінутивів шляхом виділення функціональних моделей.

Виклад основного матеріалу. Мова має невичерпні можливості щодо експресивного навантаження своїх елементів на рівні словотвору. Процесам творення демінутивів властиві певні закономірності щодо взаємодії словотворчих морфем, причому актуальними для цієї процедури визнаються «і лексичні, і граматичні, і фонологічні фактори» [2, с. 172]. Звісно, не кожна лексема може стати базою для творення емоційно-оцінної лексики. Для реалізації категорії демінутивності особливу роль відіграють семантика й частиномовна приналежність твірної основи.

Серед твірних основ англійської мови виділяємо, насамперед, іменні (іменникові та прикметникові), які є опорними точками спілкування. Комунікативна функція власних назв детермінує їхнє різноманіття. Як засвідчив проаналізований матеріал, демінутиви утворюються від твірних основ із наступною семантикою: 1) імена (*Elizabeth* → *Betsy*, *Thomas* → *Tommie*); 2) терміни спорідненості (*aunt* → *auntie*); 3) назви осіб за статтю, віком, зовнішнім виглядом, професією, видом занять, національністю (*maid* → *maiden*, *small* → *smallish*, *waste* → *wastrel*); 4) найменування предметів побуту (*kitchen* → *kitchenette*, *handkerchief* → *hanky*, *McDonalds* → *Macca's*, *novel* → *novelette*, *crown* → *coronet*); 5) назви та клички тварин (*cat* → *kitten*, *duck* → *duckling*, *bull* → *bullock*, *dog* → *doggy*).

В українській мові зменшено-емоційні утворення функціонують у всіх частинах мови: іменники (*клен* → *кленок*, *дівчина* → *дівчинка*, *зозуля* → *зозулятко*), прикметники (*молодий* → *молоденький*, *теплій* → *теплесенький*, *малий* → *манюсінський*), дієслова (*спати* → *спатки*, *спатунечки*, *робити* → *робитоньки*), прислівники (*далеко* → *далеченько*, *додому* → *додомочку*, *тут* → *тутеньки*), займенники (*увесь* → *всенький*, *такий* → *такенький*, *сам* → *самісінський*), числівники (*два* → *двійко*, *три* → *троечко*, *п'ять* → *п'ятірко*).

Процес розвитку й остаточного становлення категорії демінутивності, тенденції використання тих чи тих демінутивних форм (збільшення або занепад їхньої продуктивності, часткове перемислення) змінювалися в англійській мові від епохи до епохи. Одна з найпоширеніших форм словотворення – афіксація. Синонімічні демінутивні суфікси різняться відповідно стильової приналежності. Як показало дослідження, до власне англійських суфіксів, що експлікують категорію демінутивності, належать **-k/-ock/-uck** (*buttock*), **-n/-en/-on** (*kitten*), **-le** (*puddle*), **-ish** (*tallish*), **-s** (*Wills*), **-sie/-sies/-sy** (*tootsie*), **-o** (*smoko*), **-er/-ers/-ster** (*preggers*), **-a** (*Macca*). Упливали також запозичення з інших мов, з якими англійська мала тісні мовні контакти. Так, з французької в англійську мову в середні віки прийшла велика кількість нових словотворчих елементів, серед яких й демінутивні суфікси. На синхронному рівні розвитку мови вони рідко усвідомлюються як зменшувальні, їхня продуктивність невисока й поширюється переважно на власні назви [3, с. 258–259]. Словники фіксують суфікси романського (напр., латинського **-erel/-el** (*doggerel*), французького **-let/-lette** (*leaflet*), італійського **-leus/-ola/-ole/-olo/-olus** (*casserole*, *pianola*), германського походження (напр., датський суфікс **-kin** (*bodkin*), шотландський **-ey/-ie/-y** (*laddie*, *Johnny*)). Крім суфіксів на позначення зменшеності, запозичено лексеми-демінутиви з іспанської (*vanilla*, *taquito*), італійської (*violoncello*, *quadrille*).

На сьогодні афіксальні дериваційні морфеми **-y/-ie/-ey**, **-k/-ock/-uck-**, **-let/-lette**, **mini-**, **micro-**, **under-** активно творять похідні розмовного стилю:

1. Суфікс **-y/-ie/-ey** запозичений із шотландської мови [4] поширений в демінутивах на зразок *cook* → *cookie* ‘печиво’, *dear* → *dearie* ‘зверт. голубонька’, *bird* → *birdie* ‘пташечка’, *white* → *whitey* ‘образл. білий’, *sister* → *sissy* ‘про хлопця дівчисько, слабак’. Лоуренс Болтер у своїй книзі «Батьківство в Америці» зазначає, що майже кожне слово англійської мови можна перетворити на дитячий лепет, додавши зменшувальне **-ie**: *foot* → *footie*, *shirt* → *shirtie* [5]. До того ж, будь-яке ім'я власне має похідне зменшувальне, оформлене цим суфіксом: *Rebecca* → *Becky*, *Catherine* → *Cathie*. Цей формант утворює й демінутиви від загальних назв із різною семантикою. Наприклад, іменники, що позначають родинні стосунки (*mommy*, *mammy* ‘мамуся’, *daddy* ‘татусь’), тварин (*kitty* ‘киця’, *pussy* ‘кошеня’), дитячі речі (*bookie* ‘книжечка’, *buggie* ‘дитячий візочок’). Також суфікс **-y** утворює від прикметників демінутиви із семою ослабленої інтенсивності якості: *yellowy* ‘жовтуватий’, *dusky* ‘темнуватий’. При утворенні демінутива суфікс **-y** може поєднуватися з усіканням основи твірної лексеми, наприклад, *comfortable* → *comfy* ‘зручний’.

2. Суфікс **-k/-ock/-uck** зафіксовано в таких демінутивах, як *bull* → *bullock* ‘бичок’, *butt* → *buttock* ‘сідничка’, *hill* → *hillock* ‘горбок’, *pill* → *pillock* ‘дурник’.

3. Суфікс латинського походження **-let/-lette** зустрічається в словах, які позначають предмети невеликого розміру в порівнянні з великими аналогами: *brook* → *brooklet* ‘струмочок’, *book* →

booklet ‘брошура, книжечка; буклет’, *eye* → *eyelet* ‘вушко, петелька’, *goblet* ‘келих, кубок’, *ham* → *hamlet* ‘селище, сільце’, *novel* → *novelle* ‘повість’, Аналізований суфікс також актуалізує сему ‘молодий, недорослий’ у назвах тварин, птахів, рослин: *pig* → *piglet* ‘поросся’, *eagle* → *eaglet* ‘орлятко’, *oak* → *oaklet* ‘дубок’. Демінутивність нейтралізується в назвах предметів, які носять на певних частинах тіла: *frontlet* ‘пов'язка, прикраса або амулет, які носять на лобі’, *anklet* ‘ножний браслет’, *corselet* ‘пояс з резинками’.

4. Суфікс **-ish** репрезентує категорію демінутивності у відприкметникових похідних *large* → *largish* ‘досить великий’, *red* → *reddish* ‘рудуватий’, *small* → *smallish* ‘низькуватий’, *tall* → *tallish* ‘досить високий’. У числівників цей суфікс актуалізує сему неточності, невизначеності: *twentieth* ‘близько двадцяти’.

5. В англійській мові зафіксовано два префікси, що залучені до утворення іменників-демінутивів. Це префікс латинського походження **mini-** і префікс грецького походження **micro-**. Префікс **mini-** зустрічається в різноманітних лексемах (*break* → *mini-break* ‘невелика перерва’, *bus* → *minibus* ‘невеликий автобус’, *jet* → *minijet*) і реалізує сему ‘мале’. Більшість утворень з префіксом **micro-** відноситься до термінологічної лексики, в якій він також актуалізує зменшувальність: *abscess* → *microabscess* ‘невеликий нарив’, *electronics* → *microelectronics* ‘мікроелектроніка’. Префікс **under-** реалізує сему незавершеності в дієсловах, прикметниках і прислівниках. У таких утвореннях відсутня емотивна та оцінна конотація: *do* → *underdo* ‘недопрацювати, робити менше, ніж треба, робити недостатньо’, *cook* → *undercook* ‘недоварити’, *charge* → *undercharge* ‘недовантажити; брати занижку ціну’, *underfed* ‘недогодований, недоїдати’. Аналізовані префікси **mini-** та **micro-** використовуються і в українській мові: *мініавтобус*, *мініспідниця*, *мікроелемент*, *мікроприлад*.

Суфіксальні морфеми **-ling**, **-kin**, **-ster** малопродуктивні й належать до книжкового стилю:

1. Суфікс давньогерманського походження **-ling** у демінутивах *fledge* → *fledg(e)ling* ‘новачок, недосвідчений молодик’, *first* → *firstling* ‘первісток’, *goose* → *gosling* ‘гусеня; *duck* → *duckling* ‘качечка’ реалізує сему ‘молодий’. До того ж ця морфема передає або нейтральне значення (*duckling* ‘качечка’), або емотивне (реалізуючи пестливе в *darling* ‘дорогий, милий’ і зневажливе в *princeling* ‘князьок’, *underling* ‘дрібна сошка; підлегла особа’).

2. Утратив свою продуктивність демінутивний суфікс **-kin**, який утворював демінутиви як від власних, так і від загальних назв. Серед власних назв цей формант збережений в англійських прізвищах *Tomkin*, *Malkin*, *Johnkin*. Проте загальні назви не співвідносяться з твірними основами (*parkin* ‘серветка, маленький рушник’, *ramekin* ‘порційний горщик’, *manikin* заст. ‘чоловічок, карлик’) або більше не сприймаються як зменшувальні (*pumpkin* ‘гарбуз’, *pipkin* ‘горшок’, *bodkin* ‘шило, довга тупа голка’, *welkin* ‘небо, небесне склепіння’).

3. Суфікс давньоанглійського походження **-ster** передає сему зневаги: *oldster* ‘дідуган’, *punster* ‘каламбурист; дотепник’, *rhymester* ‘віршомаз’.

4. Суфікс *-sy* утворює іменники з пестливими (*missy* 'міс', *Jessy*) і зневажливими (*hussy* 'зухвале дівчисько') значеннями. Поширеним є його використання для утворення прикметників, що відображають неповноту стану чи ознаки: *tipsy* 'напідпитку; злегка нахилений'.

5. Англійська мова запозичила з французької суфікс *-ette*. Він позначає невеликий розмір предмета: *leader* → *leaderette* 'коротка редакційна замітка в газеті', *luncheon* → *luncheonette* 'легка закуска', *kitchen* → *kitchenette* 'невелика кухня з коморою', *piano* → *pianette* 'маленьке піаніно'. Але демінутивність, реалізована суфіксом *-ette*, може бути нейтралізована в лексемах, які позначають особи жіночої статі, пор. *anchorette* 'ведуча передачі новин'. Цей суфікс може оформлювати демінутиви від власних жіночих імен: *Lisette*, *Jeanette*. Кількість іменників із цим суфіксом обмежена та практично не поповнюється.

6. Суфікс *-o* найбільш характерний для австралійського варіанта англійської мови: *Johnson* → *Johnno*, *Roberts* або *Robertson* → *Robbo*, *boy* → *boyo* 'хлопча'. Особливість цього суфікса полягає в зміщенні значення від зменшувально-пестливого до фамільярно-зневажливого: на відміну від *weirdie* 'чудний', *weirdo* 'чудний, із дивацтвами'. Для утворення демінутивів від власних імен в австралійському варіанті англійської мови використовується суфікс *-za*: *Barry* → *Bazza*, *Sharon* → *Shazza*.

7. Суфікс *-s* використовується для утворення прізвиськ і зменшувально-пестливих імен в американській англійській: *Vabs*, *toms* і т.д.

8. До малопродуктивних належать також суфікси *-erel* (*cock* → *cockerel* 'півник'), *-en* (*chick* → *chicken* 'курча'), *-ee* (*boot* → *bootee* 'черевичок') та *-cule/-ule* (*globe* → *globule* 'кулька'), *-le* (*spark* → *sparkle* 'іскорка').

Для сучасної англійської мови не властива суфіксальна градуальна система: до твірної основи може приєднуватись не більше одного суфікса; виняток складають кілька пестливих утворень з відтінком другого ступеня: *nanny*, *tummy*, *daddy*, *manikin*, *lassiock*, *doorikin*. Також в американській англійській зафіксовано демінутиви *momsie* = *mother* → *mom* + *s* + *ie*, *fatso* = *fat* + *s* + *o*.

Отже, структуру дериватів-демінутивів англійської мови маркує найпоширеніша функціональна модель: **іменна основа + суфікс на позначення демінутивності**. Невелика кількість похідних утворена за правилами моделі **префікс + іменна основа** чи моделі **іменна основа + суфікс 1 + суфікс 2**. У процесі словотворення деривати зазнають певних морфологічних змін, найчастіше з яких усікання основи. Скажімо, від власних імен *Margaret* → *Maggie*, *Suzanne* → *Suzie*; спортивна лексика *football* → *footy*, *Bulldogs* → *Dogs*, *Doggies*; назви організації *Salvation Army* → *Salvos*, *McDonalds* → *Macca's* та професій: *firefighters* → *firies*. Крім того, морфологічна операція пом'якшення актуалізується за приєднання до твірної основи суфіксів *-ish*, *-ey/-ie/-y*, *-ule*, *-ee*, *-ette*: *tall* → *tallish*, *bird* → *birdie*, *globe* → *globule*, *boot* → *bootee*, *kitchen* → *kitchenette*.

Різні ступені демінутивного значення передаються здебільшого лексико-синтаксичними засобами, серед яких часто вживані лексеми на

зразок *little*, *small*. Вони надають пестливого відтінку іменникам, до яких належать: *a small little hut* – 'будиночок, хатинонька'. Значення прикметника *little* (а також *petty*, *teeny*, *tiny*, *wee*) – 'маленький, слабкий', тому основна сема таких словосполучень – зменшувальність. Отже, демінутивне значення передається функціональною моделлю **прикметник + іменник**, де відтінок зменшеності-експресивності реалізується в більшості випадків першим компонентом словосполучення (*little kitchen*, *tiny table*, *sweet voice*, *low curtain*, *small boy*) [1, с. 170].

Складні слова також можуть передавати зменшено-пестливе значення. Вони утворені шляхом приєднання двох основ. Як засвідчив вивчений матеріал, основна модель їхнього творення – складання двох субстантивних основ: *cry-baby*, *puppy-dog*, *herd-boy*, *lovey-dovey*, *petty-cake* – модель **іменник + іменник**.

Як засвідчили дослідження частотності вживання суфіксальних демінутивних форм, в українській мові налічується 54 суфіксальні демінутивні морфеми, в англійській – 16 [1, с. 169]. Переважна більшість українських демінутивних суфіксів є продуктивними, поліфункціональними, фриквентативними та градуальними. Демінутивні суфікси української мови характеризуються міжкласністю та міжкатегорійністю: міжкласна категорія демінутивності стала в українській мові універсальною оскільки первісно іменникові та прикметникові суфікси *-к-*, *-еньк-* (*-оньк-*) перенесено в дериваційні системи займенників (пор. *всенький*, *саменький* тощо), числівників (пор. *двійко*, *двоєчко* та ін.), дієслів (пор. *їстки*, *спатки*, *їстоньки*, *спатоньки* і под.), прислівників (пор. *таменьки*, *тутеньки*, *додомоньку* і т. ін.) – **модель іменна основа / дієслово / прислівник + демінутивний суфікс**. Деривати підлягають наступним морфологічним змінам: чергуванням задньоязикових *г*, *к*, *х* із шиплячими *ж*, *ч*, *ш* (*внук* – *внучок*, *моряк* – *морячок*, *вухо* → *вушко*), чергування *ц/ч* (*молодиця* – *молодичка*), чергування наголосу (*пастух* – *пастушок*).

Серед демінутивних назв з позитивною оцінкою в українській мові найбільш продуктивними є утворення з формантами *-ок*, *-очк(а)*, *-ечк(а)*, *-оньк(а)*, *-еньк(ий)*, *-еньк(о)*. До середньо-продуктивних відносимо назви осіб із суфіксами *-ець*, *-чик*, *-очк(о)*, *-атк(о)*, *-есечк-*, *-есеньк-*, *-ісіньк-*, *-усеньк-*, *-усіньк-*, *-усюеньк-*, *-усюечк*. Аналіз тематичних груп оцінних назв осіб виявив, що найбільш численною є група на позначення людей за їх родинними стосунками. Крім того, саме в цій групі спостерігається найбільша кількість словотвірних синонімів: *матінка*, *матіночка*, *матуся*, *матусенька*, *мамонька*, *мамочка*, *мамуня*, *ненька*, *ненечка*, *батенько*, *батецько*, *таточко*, *татунь*, *татусь*, *татусенько*, *татко*, *бабуня*, *бабусенька*, *бабця*, *бабусечка*, *бабуся*, *дідусь*, *дідусенько*, *дідунь*, *братик*, *братунь*, *братунь*, *сестриця*, *сестричка*, *сестриченька*, *сеструня*, *синок*, *синочок*, *донечка*, *доненька*.

Проаналізований матеріал засвідчив, що субстантиви англійської мови з суфіксами *-et*, *-ette*, *-let*, *-ling*, *-y(-ie, -ey)* мають українські кореспондуючі лексеми із суфіксами *-к(а)*, *-еньк(а)* / *-оньк(а)-*, *-ок*, *-ичок* / *-очок*, *-ечк-*, *-чик*, *-ець*, *-ун(я)*, *-ус(я)*: англ. *elvet* – укр. *ельфік*, англ.

kinglet – укр. *царьок*, англ. *frogling* – укр. *жабенятко*, англ. *granny* – укр. *бабуся*, англ. *lassie* – укр. *дівчинка*, *дівчатко*. Ці суфікси передають спільні семантичні значення: 1) пестливості (у словах на позначення загальних назв осіб та осіб, переважно дорослих, пов'язаних родинними зв'язками): англ. *granny* – укр. *бабуся*, англ. *daddy* – укр. *татко*, *татусь*; англ. *hubby* – укр. *чоловіченько*; англ. *lassie* – укр. *дівчинка*, *дівчатко*; англ. *mummy* – укр. *мамуся*, *ненька*; англ. *dovie* – укр. *голубонько*, *голубчик*, *любка*, *любчик*; 2) зменшеності й пестливості (у назвах живих істот): англ. *froggy* – укр. *жабонька*, англ. *frogling* – укр. *жабенятко*, англ. *doggie* – укр. *собачка*, англ. *gosling* – укр. *гусенятко*, англ. *porkling* – укр. *поросятко*, англ. *kiddy* – укр. *дитинка*; 3) зменшеності й презирливості: англ. *lording* – укр. *лордик*, англ. *kinglet*, *kingling* – укр. *царьок*, англ. *princelet*, *princeling* – укр. *князьок*, англ. *squirelet* – укр. *мілкий сквайр*, *дворянчик*.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Кожна мова містить свій набір засобів, пов'язаних з категорією демінутивності. Це – демінутивні суфікси, лексико-семантичні конструкції із значенням демінутивності. В англійській мові – аналітичного ладу – переважає лексико-синтаксичний спосіб творення лексичних одиниць, а саме демінутивні словосполучення на зразок *little hut*, *tiny bird*. Морфологічний спосіб утворення демінутивів репрезентовано афіксальним (23 морфеми), безафіксним способом (*kid*, *slow*), словоскладанням (*petty-cake*) та усиченням (*mom*, *dad*). В українській мові домінує афіксальний спосіб (67 морфем).

Перспективи подальших досліджень полягають у з'ясуванні особливостей уживання демінутивів (як категорія, що виражає експресивність та оцінне значення мовця) в англійській та українській мовах на основі текстів художньої літератури.

Список літератури:

1. Ситенко О. Типологія міжрівневих засобів вираження категорії демінутивності в англійській та українській мовах / Ольга Ситенко // Лінгвістичні студії: зб. наук. праць. – Донецьк: ДонНУ, 2009. – Вип. 19. – С. 167–171.
2. Кравченко М.В. Закономірності семантики зменшено-емоційних іменників та їх функціональні особливості / М.В. Кравченко // Словотвірна структура слова. – К.: Наукова думка, 1981. – 200 с.
3. Руда Н.В. Категорія демінутивності в англійській мові (формально-семантичний аспект) / Н.В. Руда. // Мовні і концептуальні картини світу: зб. наукових праць / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». – 2014. – Випуск 47, ч. 2. – С. 257–264.
4. Diminutive [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://en.wikipedia.org/wiki/Diminutive#cite_note-
5. Glossary of Grammatical and Rhetorical Terms [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.thoughtco.com/baby-talk-caregiver-speech-1689152>

Пристай Г.В., Пристай Б.Р.

Дрогобычский государственный педагогический университет
имени Ивана Франко

ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ МОДЕЛИ ОБРАЗОВАНИЯ ДЕМИНУТИВОВ В АНГЛИЙСКОМ И УКРАИНСКОМ ЯЗЫКАХ

Аннотация

В статье рассмотрено образование уменьшительно-эмоциональных лексем в английском и украинском языках. Произведен системный анализ структуры выразителей этой категории, выяснены их функциональные признаки. Результаты исследования свидетельствуют о некотором сходстве и определенном отличии в семантическом и структурном аспектах. Выделены и описаны функциональные модели и морфологические трансформации, сопровождающие процесс образования диминутивов в двух языках. **Ключевые слова:** диминутив, оценочные аффиксы, функциональная модель, морфологические изменения.

Prystai H.V., Prystai B.R.

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

FUNCTIONAL MODELS OF CREATION OF DIMINUTIVES IN THE ENGLISH AND UKRAINIAN LANGUAGES

Summary

This paper investigates the specifics of forming diminutive words in the English and Ukrainian languages. The present study analyzes the structural features of diminutive words and clarifies their functional differential characteristics. The data suggest detailed analysis of both similarity and diversity in the semantic and structural aspects, introduces certain homogeneity in the formal means of expression. The major task of this study is to define and describe the functional models of diminutive creation and morphological transformations that accompany this process in both languages.

Keywords: diminutive, evaluative affixes, functional model, morphological changes.